

I. A KUTATÁSI GYAKORLATOK CÉLJA ÉS RENDJE

A hallgató a BA képzés során három kutatási gyakorlatot köteles teljesíteni, melyek sorrendjét a hallgató választhatja meg:

- **Kutatási gyakorlat I. - esszé**
- Kutatási gyakorlat II. - kísérlet
- Kutatási gyakorlat III. - kérdőív

A kutatási gyakorlatok célja, hogy a hallgató elsajátítsa a tudományos kutatómunkához szükséges részképességeket, és azokat megfelelően tudja alkalmazni egy önálló kutatás során. A kutatási gyakorlatok során a hallgató képessé válik a szakirodalom szintetizáló, kritikai feldolgozására, a tudományos kutatómunka normatív és etikai szabályainak megfelelő kutatási terv kidolgozására, valamint önálló empirikus munka teljeskörű elvégzésére.

A kutatási gyakorlatok oktatója maga határozza meg, hogy milyen munkarendben várja el a kutatási téma megnevezését és vázlatának leadását, valamint a teljes kutatási dolgozat végső leadási határidejét.

A kutatási gyakorlat sikeres abszolválásának feltétele, hogy a hallgató rendszeresen konzultáljon az oktatójával.

A kutatási gyakorlat során elkészített kutatómunka (dolgozat) értékelése (3. melléklet)

A kutatási gyakorlatok egységes követelményrendszerűek. A kutatási gyakorlat során elkészített dolgozatot a témavezető tanár a dolgozat formai és tartalmi kritériumai mentén, előre meghatározott szempontok szerint értékeli és állapítja meg a hallgató félév végi gyakorlati jegyét.

Értékelési ponthatárok:

- 54-60 —jeles
- 46-53 — jó
- 38-45 — közepes
- 31-37 — elégséges
- 0- 30 —elégtelen

A kutatási gyakorlat értékelését az oktató a 3. mellékletben szereplő értékelőlapon végzi el.

Az alapvető formai követelmények betartásán túl, a dolgozat elkészítése során javasoljuk, hogy a hallgató a következő kompetenciákra támaszkodjon:

- A szerző a dolgozatban felhasznált elméleteket megfelelően ismeri és ismerteti.
- Az adott tudományterületen belül felhasznált elméletek terminológiájában otthonosan mozog, azokat pontosan idézi.
- A dolgozat tartalma koherens, jól látható íven halad az elejétől a végéig
- A hallgató képes kritikusan reflektálni munkájára (esetleges hiányosságok, gyenge pontok - pl. eredmények általánosíthatósága, megbízhatósága, érvényessége, stb.)

A dolgozatok elkészítésével kapcsolatos további lényeges általános szempontokról az alább megjelölt forrásból tájékozódhat a hallgató:

Shokolszky Ágnes (2008). *Kutatómunka a pszichológiában. Metodológia, módszerek, gyakorlat*. Osiris, Budapest. **Illetve újabb kiadás!** (2020). *A pszichológiai kutatás módszertana*. Osiris, Budapest

II. AZ ESSZÉ JELLEGŰ TUDOMÁNYOS MŰ FORMAI ÉS TARTALMI KRITÉRIUMAI

Az elméleti kutatómunka célja, hogy a hallgató képes legyen a szakirodalom értő olvasására, a megismert tudományos művek szakszerű összefoglalására, a lényeg kiemelésére és az esetleges eltérő tartalmak szakmailag koherens összerendezésére.

A hallgató ebben az esetben is több lehetőségből választhat:

1. A hallgató feladata, hogy szakirodalmak gyűjtésével mutassa be **egy elmélet/jelenség eltérő megközelítéseit**. Ismertesse az eltérő nézőpontokat, térjen ki azok előnyére/hátrányára (hiányosságára) és helyezkedjen valamilyen határozott álláspontra a jelenséget illetően – amit a dolgozatban indokol. A témaválasztás kétféle módon történhet, ezek közül kell az egyiket választani:
  - a. A **hallgató** a tanulmányai során megismert elméletek/pszichológiai jelenségek közül **maga választ ki** egyet.
  - b. A **kurzus oktatója választ ki** egy elméleti problémát/pszichológiai jelenséget, amelyhez kapcsolódóan legalább két releváns irodalmat bocsát a hallgató rendelkezésére.
2. Egy pszichológiai elmélet **alkalmazott területének** bemutatása (például előítélet a munkahelyen, kognitív képességek az iskolában). A dolgozat amellett, hogy átköti a felhasznált elméleteket/megközelítéseket az alkalmazott területhez, kritikai jellegű észrevételeket is megfogalmaz, amelyben a szerző tudományosan kifejti az álláspontját a témával kapcsolatban (ez utóbbi nem a köznapi értelemben vett saját véleményét jelenti, hanem a tudományos megközelítések melletti vagy elleni elköteleződést, amelyet a dolgozatban a szerző hangsúlyosan mutat be).
3. **Átfogó elméleti elemzés (review)**: egy klasszikus elmélet/pszichológiai jelenség tudományos fejlődésének, kutatási irányvonalainak feltárása a kezdetektől napjainkig. (Például: hogyan alakult az attribúció elmélet tudományos fejlődése? Milyen kutatásokat végeznek ezzel kapcsolatban, hogyan formálták át a klasszikus attribúciós elméleteket [Kelley, Jones és Davis, Heider]). *Kizárólag ebben az esetben* 20 irodalom felhasználása a minimum követelmény.

Az elméleti munka esetében is szükséges egy munkaterv elkészítése (1. melléklet), amelyet a hallgató az oktatóval egyeztet. Ennek terjedelme 2-3 oldal.

Az elméleti kutatómunka értékelésének további feltételei:

- a hallgató a releváns szakirodalmak feldolgozását/megismerését követően kialakítja saját álláspontját, amelyet célkitűzés, kutatói kérdés, vagy hipotézis formájában világosan megjelenít a dolgozatban.
- a dolgozat nem értékelhető, ha az csupán leíró módon mutatja be az egyes megközelítéseket. A dolgozat értékelésének feltétele, hogy látható legyen benne a hallgató álláspontja/vélekedése az adott jelenségről, és ezt - a szakirodalmak alapján - megfelelő szakmai érvekkel támassza alá.

II.1 A dolgozat terjedelme, formátuma

A dolgozat fő szövegének elvárt terjedelme: 25-30 000 leütés (címlap, absztrakt, tartalomjegyzék, hivatkozások, mellékletek nélkül). Formátum: Times New Roman betűtípus, 12-es betűméret, 1.5-es sorköz, 2,5 cm margó, sorkizárt.

II.2 Az esszé jellegű tudományos mű felépítése

Példa: [APA7_student-paper.docx](#)

- **Címoldal (oldalszámozással!):**
  - A dolgozat címe (középen, vastagon szedve)
  - A szerző neve
  - Intézmény neve
  - A kurzus neve
  - Oktató neve
  - Dátum (év, szemeszter)
- **Absztrakt:** a cím utáni első oldalon a dolgozat 10-15 mondatos/legfeljebb 300 szavas összefoglalója, amely tartalmazza a munka legfontosabb jellemzőit (kérdésfelvetés, az érvelés főbb pontjait, konklúzió). Az absztraktot követően 3-5 kulcsszó megadása. A "kulcsszavak" szó dőlten szedve, kettőspont választja el a felsorolt kulcsszavaktól.
- **Tartalomjegyzék** (oldalszámokkal)
- **Téma bemutatása** (a 4. oldalon kezdődik a téma bemutatása, mely összefüggő szöveget jelöl, amelyet tetszés szerint tagol a hallgató alcímekkel gondolati csomópontoknak megfelelően).
  - **Kérdésfeltevés** (problémakör világos megfogalmazása)
  - A **bevezetőben** a hallgató tisztázza a problémafelvetés konceptuális, fogalmi kereteit, világossá teszi a probléma jelentőségét és jelen dolgozat célkitűzését. A bevezető célja, hogy az olvasó világos képet kapjon a kérdésfeltevés jellegéről, jelentőségéről és annak főbb elméleti vagy empirikus indoklásáról.
  - A **megvitatás** részben a szerző a bevezetőben felvázolt kérdésfeltevését mutatja be részletesen a releváns szakirodalmak alapján. A megvitatás legfőbb tartalmi kritériuma, hogy látható legyen a szerző logikus gondolatvezetése, ahogy a kiinduló kérdésfeltevést a szerző körbejárja.
  - A **konklúzió** a szerző a probléma megvitatása alapján tárgyilagos választ ad a bevezetőben felvetett problémára.
- **Hivatkozáslista**

Az elméleti munka esetén a minimum felhasznált irodalmak száma: 5 idegennyelvű és 5 magyar nyelvű irodalom. A magyarul hozzáférhető eredeti művek olvasása/felhasználása kötelező!

III. PLÁGIUM

Minden esetben kötelező a dolgozathoz plágumnyilatkozatot csatolni (2. melléklet)!

„Plágiumot követ el az, aki másoktól vett gondolatokat, megfogalmazásokat, idézeteket, vagy valaki más munkájának eredményeit a forrás megjelölése nélkül sajátjaként tüntet fel, és ezzel szándékosan vagy szándéktalanul (akár jóhiszeműen) azt a benyomást kelti, hogy a dolgozatában szereplő szöveg vagy eredmény eredeti forrása ő maga.”

Szokolszky Ágnes (2006). *Kutatómunka a pszichológiában: gyakorlatok*, 111. old.

Mit jelent?

Lévén, hogy a dolgozat értékelése a hallgató tudásának minősítése, ezért a témavezető elsősorban a hallgató tudására, saját gondolataira, valamint a vizsgálati terület létező elméleteinek, eredményeinek értő feldolgozására kíváncsi. Ez a szempont nem zárja ki annak lehetőségét, hogy a hallgató alkalmanként más szerzőktől idézzon, legtöbb esetben olyan szövegrészeket, amelyek sűrítve jelenítik meg a hallgató által ismertetni kívánt álláspontot. Ilyen esetekben azonban mindenkor helyesen hivatkozni kell az idézetet (idézet után a szerző/szerzők nevét, az eredeti munka megjelenési évét, valamint a könyv megfelelő oldalszámát megjelölni, ahonnan az idézet való – ld. APA szabvány). Például: „Aki plagizál, az automatikusan elégtelent kap” (Vincze, 2009, 4. old.). Minden egyéb eset, amikor a hallgató idézőjel, valamint megfelelő hivatkozás nélkül gondolatot vesz át más szerzőtől, plagizálásnak minősül. Ezen felül a hallgató tartózkodjon egy teljes paragrafus vagy nagyobb

terjedelmű szövegek átvételétől – még akkor is, ha helyesen hivatkozik –, mivel a dolgozat alapvető célkitűzését – megismerni a hallgató gondolkodását – sérti ezzel.

Nem fogadható el a dolgozat, amennyiben a szerző egy korábban elkészített munkáját vagy annak egy részét egy másik kurzusra úgy nyújt be, mintha az egy teljesen új munka lenne. Amennyiben a szerző korábbi gondolatmenetét szeretné új munkában alkalmazni, azt minden esetben hivatkozni kell a tudományos hivatkozás szabályainak megfelelően.

Hivatkozni mindig kell!

A forrást meg kell jelölni minden olyan esetben, amikor

- egy közleményből bármekkora terjedelmű szövegrészt **szó szerint idézünk** (idézőjelbe kerül a szöveg, és megadjuk a forrás oldalszámát is!);
- egy közleményt vagy annak akár egy részét **szabadon összefoglalunk** (parafrazált idézet);
- gondolatot, elméletet, modellt **ismertetünk**;
- mások által megállapított statisztikai adatot, ábrát **használunk fel**;
- **ha korábbi saját munkánkat használjuk fel.**

Lehetőség szerint elsődleges forrásra és olyan forrásra hivatkozunk, amelyet el is olvastunk. Ha a teljes művet nem is olvastuk, legalább a hivatkozott részt ismerjük. Amennyiben egy forrás elérhetetlen, abban az esetben másodlagos forrás hivatkozása is megengedett. Ilyen esetben mind a két irodalmat meg kell jelölni a hivatkozásban a következő formában: (Volkan, 1967; idézi Vollhardt, 2012, 11. o.). A dolgozat irodalomjegyzékében azonban csak a bennfoglaló művet tüntetjük fel, azaz Vollhart 2012-ben írt munkáját (azaz azt, amelyiket olvastuk).

IV. A dolgozat helyesírása megfelelő

Több mint 20 *nyelvi hiba, illetve értelemzavaró helyesírási hiba* esetén a dolgozat elégtelenre értékelendő.

V. A dolgozattól alapvető részek nem hiányoznak

Elégtelenre értékelendő a dolgozat, ha az alapvető részek bármelyike hiányzik. Alapvető részek a *fő szövegen kívül*: címlap, absztrakt, tartalomjegyzék, hivatkozások.

VI. A dolgozatok leadási határideje

A dolgozat leadási határidejét a konzulens tanár állapítja meg. Ettől eltérni csak indokolt esetben lehet. Határidőn túl leadott dolgozat nem fogadható el.

VII. Hivatkozások az APA szabvány magyar változatának megfelelően

Alapvető elvárás, hogy minden hallgató ismerje és kivétel nélkül **minden beadott dolgozatában alkalmazza a helyes, a pszichológia tudományában bevett elvárásoknak megfelelő hivatkozási formákat.**

Hivatkozni **mindig kell**, ha mások gondolataira, megfogalmazásaira, eredményeire támaszkodunk. Mivel az akadémiai munka lényege szerint olyan kooperatív tevékenység, amelyben a szerzők egymás munkájára építenek, ezért a hivatkozás szerves és gyakori része saját gondolataink kifejtésének.

A felhasznált irodalomra való hivatkozás kétféleképpen jelenik meg a dolgozatban:

1. a szöveg közben (név és évszám)
2. a szöveg végén, az irodalomjegyzékben (név, évszám, cím, folyóirat, évfolyam, szám, kiadási hely, kiadó, oldalszám - fejezet vagy pontos idézés esetén)

Szöveg közbeni lényeges hivatkozási szabályok

- **Egy szerző esetén** a hivatkozás a vezetéknev és az évszám megadásával történik; például: (Petrovics, 1996); vagy: Petrovics (1996) azt állítja, hogy...;
- **Két szerző esetén** „és”-sel kötjük össze a neveket, és újabb hivatkozások esetén mindig mindent újra ki kell írni; például: (Petrovics és Kovács, 1999);
- **3 szerző esetén** minden alkalommal csak az első szerző vezetékneve + (mtsai) kell, például: (Wasserstein és mtsai, 2003)
- **Ha ugyanazon vezetéknevű szerzők vannak**, akkor a keresztnév első betűjének kiírásával különböztetjük meg őket, például: (Kiss A., 1979 és Kiss J., 1999);
- **Ha egy szerzőtől egyszerre több munkára hivatkozunk egy zárójelen belül**, akkor az évszámokat kronologikus sorrendben rendezzük el, például: (Fein, 1986, 1989, 1996);
- **Ha több szerzőre hivatkozunk egy zárójelen belül**, akkor abécérendben soroljuk fel a szerzőket, és pontosvesszővel választjuk el a neveket, például: (Balogh, 1989, 1990; Petneházy, 1990; Zengő, 1980);
- **Klasszikus műveknél**, ha csak lehet, feltüntetjük az eredeti megjelenés dátumát is, például: (James, 1983/1890), vagy a fordítási év dátumát, például: (Arisztotelész, ford. 1952);
- **Ha év nélkül megjelent műre hivatkozunk**, akkor a név mellé „é. n.” kell (angolul: „n. d.” — no date);
- **Ha konkrét szövegrészre hivatkozunk vagy szó szerint idézünk**, a pontos oldalszámot, átfogóbb utalás esetén a fejezetszámot is fel kell tüntetni, például: (Tanaka és Cheers, 2004, 224; Vargha, 2000, 2. fej.)
- **Ha 40 szónál hosszabb szöveget szó szerint idézünk**, akkor különálló szöveggént (önálló bekezdésként) kell az idézetet a szövegtörzsben elhelyezni és nem kell idézőjelet használni

László János a tudományos narratív pszichológia megközelítést a következőképpen különíti el a hermeneutikai elemzéstől a „Történelemtörténetek” című munkájában:

Az elbeszélés azáltal, hogy anyagi, empirikus tulajdonságai vannak és rendelkezik struktúrával, továbbá azáltal, hogy szoros összefüggésbe hozható az identitással, olyan eszköznek tűnt, amely révén az identitás alkotás komplex pszichológiai folyamatai empirikusan megragadhatóvá válnak. Ez a megközelítés gyökeresen különbözik a narratívum hermeneutikai elemzésétől, amely a szöveg társadalmi, kulturális és textuális kontextusának hátterén bontja ki a jelentéseket. A hermeneutikai, kvalitatív narratív pszichológiában ez általában az élettörténeteknek az identitás szempontjából történő elemzését jelenti anélkül, hogy az értelmezést bármilyen empirikus ellenőrzésnek alávetnék (László, 2012, 11. o.).

- **Ha az olvasót további irodalomhoz irányítjuk**, akkor a „lásd”, vagy „vö.” (vesd össze, angolul: „see”) kifejezéseket használjuk.

A hivatkozás gyakori hibái:

- **A hivatkozás a mondat része**, ezért ha a mondat végére tesszük a hivatkozást, akkor a mondat lezárása ponttal a hivatkozást követően történik és nem előtte szerepel.

A pszichológiában természetesen a pszichológiai tartalmakat kategorizálják és mérik (Ehmann, 2002).

A pszichológiában természetesen a pszichológiai tartalmakat kategorizálják és mérik. (Ehmann, 2002) → **HELYTELEN HIVATKOZÁS**

- Mondaton belül törekedjünk arra, hogy a hivatkozás a mondat végére kerüljön és ne a közepére, amely így megtöri a gondolatmenetet. Azonban ha egy mondaton belül több nézőpontot mutatunk be, akkor azok hivatkozása történhet a mondat közepén – a megközelítések

bemutatását követően:

“Az ágens narratív vizsgálatának egyik lehetséges módja az intenció/kényszer és az aktív/passzív igék szövegben előforduló gyakoriságának vizsgálata (László és mtsai, 2010; Szalai és mtsai, 2011), amelyből a szereplő cselekvőképességére, kontrollképességére, felelősségvállalására következtethetünk (Bandura, 1989; Wojciszke és Abele, 2008; Yamaguchi, 2003).”

- Keresztneveket nem kell feltüntetni a hivatkozásban. A keresztnevek kezdőbetűinek feltüntetése is csak akkor történik, ha a vezetéknevekben egyezés van.
- Szó szerinti idézés esetén az idézett szöveget “-jel (idézőjel) közé kell tenni és az idézet végén a hivatkozásban a szerző és az évszám mellett az idézet eredeti műben feltüntetett helyét (az oldalszám megadásával) jelezni kell:

“A narratívumnak a társadalomtudományokban három, egymástól lényegesen eltérő elemzési módja alakult ki” (László, 2012, 10. o.).

- Ha egy szerzőt/szerzőket kiírunk a szövegbe, akkor a szerző(k) neve után zárójelbe tesszük az évszámot, így a paragrafus végén még egyszer már nem kell idézni:

Ricoeur (1977) hívta fel a figyelmet arra, hogy az identitásnak a latin *idem* és *ipse* kifejezésekből eredően két eltérő jelentésrétege van. Az első, *idem* értelmében az *azonos*, a *tökéletesen* hasonló szinonimája. A második, *ipse* értelmében vett jelentés az önmagával való azonosságra vonatkozik, arra, hogy valaki a tér és az idő változásai ellenére ugyanaz a személy.

Az irodalomjegyzékben követendő hivatkozási szabályok

Csak azt az irodalmat foglaljuk bele az irodalomjegyzékbe, **amelyre a szöveg közben hivatkozás történt**: az irodalomjegyzék nem bibliográfia. Az irodalomjegyzékben igen sokféle írásműre, illetve dokumentumra lehet hivatkozni: például napi sajtóra, disszertációra, enciklopédiára, publikálatlan anyagokra és így tovább. Az *APA Manual* minden lehetséges esetre mintát ad, beleértve a zenei darabok, hang- és filmfelvételekre való hivatkozást is.

Az elektronikus úton elérhető irodalmakra való hivatkozás esetében is lényeges szempont, hogy a szerző elismerje, feltüntesse azt a munkát, amit felhasznál. Ebben az esetben a weboldalt magát tekintjük forrásnak, amelyet a következőképpen hivatkozunk.

Amikor a cikk rendelkezik Digital Object Identifier (DOI) számmal:

Drollinger, T., Comer, L. B., és Warrington, P. T. (2006). Development and validation of the active empathetic listening scale. *Psychology & Marketing*, 23(2), 161-180.
<https://doi.org/10.1002/mar.20105>

Amikor nincs DOI-szám (kell a letöltés dátuma és a link):

Perreault, L. (2019). Obesity in adults: Role of physical activity and exercise. *UpToDate*. Letöltés dátuma: 2020. január 12. Letöltés helye: <https://www.uptodate.com/contents/obesity-in-adults-role-of-physical-activity-and-exercise>

Ha az év nem egyértelmű, akkor az utolsó frissítés időpontját, vagy pedig az anyag interneten való megjelenésének dátumát kell feltüntetni. Internetes forrásnál minden esetben meg kell adni a **letöltés pontos dátumát**.

Előfordulhat, hogy az eredeti cikk hiányában csak az online forrásból elérhető **absztraktra** tudunk hivatkozni. Az APA erre nem ad meg követendő mintát, de ajánlott a hivatkozás végén az [Absztrakt] kifejezést feltüntetni.

Meyer, A. S., és Bock, K. (1992). The tip-of-the-tongue phenomenon: Blocking or partial activation?. *Memory & Cognition*, 20(6), 715–726. [Absztrakt]

A doktori disszertációk, szakdolgozatok hivatkozásának két módja van attól függően, hogy kiadták-e az írásművet vagy sem. Kiadottnak számít egy disszertáció vagy szakdolgozat, ha elérhető online adatbázisokban (pl. doktori.hu, ProQuest, Dissertations) vagy egyetemi repozitóriumokban (pl. [Pécsi Egyetemi Archívum](#)). A linket minden esetben meg kell adni!

Hivatalosan kiadott:

Zambrano-Vazquez, L. (2016). *The interaction of state and trait worry on response monitoring in those with worry and obsessive-compulsive symptoms* [Doktori disszertáció, University of Arizona]. UA Campus Repository. <https://repository.arizona.edu/handle/10150/620615>

Nem kiadott:

Harris, L. (2014). *Instructional leadership perceptions and practices of elementary school leaders* [Kiadatlan doktori disszertáció]. University of Virginia.

Habár a Wikipédia az utóbbi évek egyik legdinamikusabban fejlődő információs bázisa, amellet, hogy megbízhatósága nem minden esetben garantált, nem váltja ki a tudományos könyvek, szakkikkek tartalmait. **Ezért kérünk minden hallgatót, hogy hivatkozásként való használatát mellőzze!!!**

- **Monográfia (egy szerzős könyv)**
  - Komisar, L. (1991). *The new feminism*. Franklin Watts.
  - László J. (2005). *Történetek tudománya*. Új Mandátum. (Tehát magyar szerző esetében a vezetéknev után nem teszünk vesszőt!)
- **Szerkesztett könyv**
  - Roll, W. P. (1976). ESP and memory. In: J. M. O. Wheatley, és H. L. Edge, (Szerk.), *Philosophical dimensions of parapsychology* (pp. 154-184). American Psychiatric Press.
- **Folyóiratcikk (egy szerző - folyóirat ÉS kiadási szám dőlten, DOI link)**
  - Maki, R. H. (1982). Categorization effects which occur in comparative judgment tasks. *Memory & Cognition*, 10(3), 252-264. <https://doi.org/10.3758/BF03197637>
- **Folyóiratcikk (két szerző)**
  - Atkinson, R. C., és Shiffrin, R. M. (1971). The control of short-term memory. *Scientific American*, 225(2), 82-90. <https://doi.org/10.1038/scientificamerican0871-82>
- **Folyóiratcikk (3 -20 szerző)**
  - Coltheart, M., Curtis, B., Atkins, P., & Haller, M. (1993). Models of reading aloud: Dual-route and parallel-distributed-processing approaches. *Psychological Review*, 100(4), 589–608. <https://doi.org/10.1037/0033-295X.100.4.589>
- **Folyóiratcikk (21 szerző felett - 19 név, [...], utolsó szerző)**
  - Ioannidis, N. M., Rothstein, J. H., Pejaver, V., Middha, S., McDonnell, S., Baheti, S., Musolf, A., Li, Q., Holzinger, E., Karyadi, D., Cannon-Albright, L., Teerlink, C. C., Stanford, J. L., Isaacs, W. B., Xu, J., Cooney, K., Lange, E., Schleutker, J., Carpten, J. D., ... Weiver, S. (2016). Revel: An ensemble method for predicting the pathogenicity of rare missense variants. *American Journal of Human Genetics*, 99(4), 877–85. <https://doi.org/10.1016/j.ajhg.2016.08.016>

Példa ábrák és táblázatok formázására:

1. táblázat

Egynyelvű és többnyelvű gyermekek száma csoportonként

Osztály	Egynyelvű	Többnyelvű
---------	-----------	------------

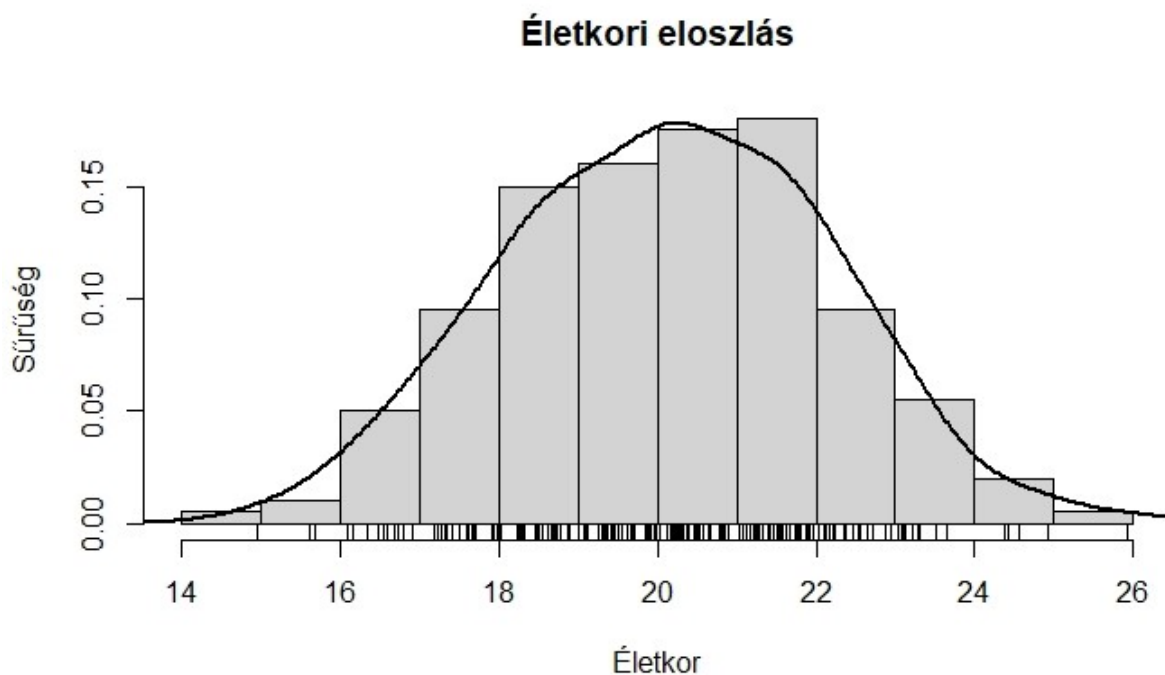

1/a	15	4
1/b	14	8
1/c	10	10
Összesen	39	22

Megjegyzés. Kitalált adatok

1. ábra

A minta életkori eloszlása

Megjegyzés. $N = 200$ fő.

További hasznos források:

- <https://apastyle.apa.org/>
- How to cite in APA format? <https://www.scribbr.com/category/apa-style/>
- Változások az APA 7-ik kiadásában: <https://www.scribbr.com/apa-style/apa-seventh-edition-changes/>
- https://owl.purdue.edu/owl/research_and_citation/apa_style/apa_style_introduction.html
- Példa táblázatok és ábrák formázásához: [https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/tables-figures/sample-tablesSample tables \(apa.org\)](https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/tables-figures/sample-tablesSample tables (apa.org))
- Magyar Pszichológiai Társaság Tesztbizottságának ajánlása: <http://mpt.hu/a-tarsasagrol/szervezet/bizottsagok/tesztbizottsag/>

1. melléklet

MUNKACÍM:

NÉV:

- **A dolgozat központi kérdése, problémaköre/felvetése (hipotézis)**
  - Mutassa be a dolgozat fő célkitűzését, a problémát, amelyet a dolgozatban be fog mutatni/körbe fog járni.
- **A probléma elméleti-empirikus háttere, ami indokolja a központi kérdés tárgyalását.**
  - Foglalja össze a központi kérdés elméleti és empirikus alapjait, és érveljen a dolgozat középpontjában álló kérdés/probléma mellett vagy ellenében.
  - Vázlatosan ismertesse a dolgozat gondolatmenetének főbb pontjait!
  - Mutassa be röviden a várható következtetéseit!
- **Szakirodalom**
  - Ismertesse a szakirodalom keresésének menetét és eredményét (pl. keresés kulcsszavai, szűrési szempontok, beválogatási és/vagy kizárási kritériumok, találatok száma).
  - Hivatkozások

NYILATKOZAT a dolgozat eredetiségéről

Alulírott ..... (név) ..... (NEPTUN kód),
a PTE Bölcsészettudományi Karának hallgatója ezennel büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom
és aláírásommal igazolom, hogy

.....

.....
című szakdolgozatom **saját, önálló munkám**; az abban hivatkozott nyomtatott és elektronikus
szakirodalom felhasználása a szerzői jogok nemzetközi szabályainak megfelelően készült.

Tudomásul veszem, hogy szakdolgozat esetén plágiumnak számít:

- szó szerinti idézet közlése idézőjel és hivatkozás megjelölése nélkül;
- tartalmi idézet hivatkozás megjelölése nélkül;
- más publikált gondolatainak saját gondolatként való feltüntetése.

Kijelentem, hogy a plágium fogalmát megismertem és tudomásul veszem, hogy amennyiben a benyújtott
szakdolgozat sérti a szerzői jogokat, úgy a dolgozat minősítése elégtelen (1), továbbá velem szemben a
szakfelelős fegyelmi eljárást kezdeményez a dékánnál a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 59. § (14) alapján.

Pécs, 20____ év _____ hó _____ nap

---

hallgató aláírása

3. melléklet

**PTE BTK PSZICHOLÓGIA SZAK
BA ELMÉLETI SZAKDOLGOZAT ÉRTÉKELŐ LAPJA**

A dolgozat szerzője/szerzői (név, szak):

A dolgozat címe:

Témavezető/bíráló neve:

(Kérjük a megfelelő megnevezést aláhúzni, a neveket nyomtatott betűvel kitölteni.)

AZ ELFOGADHATÓSÁG SZEMPONTJAI

(Kérjük, húzza alá a megfelelő kifejezést. Ha az alábbi feltételek nem teljesülnek, a dolgozat nem fogadható el, értékelése egyelőre fölösleges.)

I. A dolgozat terjedelme megfelelő / nem megfelelő.

(Kérjük, húzza alá a megfelelő kifejezést. A dolgozat főszövegének megkívánt terjedelme legalább 30 000 leütés. Nem megfelelő hosszúság esetén a dolgozat elégtelenre értékelendő.)

II. A szerző nem plagizál / plagizál.

(Kérjük, húzza alá a megfelelő kifejezést. A dolgozat plagizálás esetén elégtelenre értékelendő.)

III. A dolgozathoz alapvető részek nem hiányoznak / hiányoznak.

(Kérjük, húzza alá a megfelelő kifejezést. Elégtelenre értékelendő a dolgozat, ha az alapvető részek bármelyike hiányzik. Alapvető részek a főszövegen kívül: címlap; absztrakt; tartalomjegyzék; szövegközi hivatkozások; irodalomjegyzék.)

IV. Helyesírás, nyelvhelyesség

Legfeljebb 20 helyesírási és/vagy nyelvhelyességi hiba.	megfelelő
Több mint 20 helyesírási és/vagy nyelvhelyességi hiba.	nem megfelelő

VAGY

IV. Helyesírás, nyelvhelyesség

megfelelő/nem megfelelő

(A megfelelés kritériumait a szakok dolgozzák ki!)

Amennyiben a dolgozat „nem megfelelő” minősítést kap a IV. pontban, a dolgozat egésze elégtelen.

(A témavezető/bíráló aláírása)

Dátum: Pécs, 20

FORMAI SZEMPONTOK	PONT SZÁM
V. FELÉPÍTÉS (A fejezetek / szerkezeti egységek aránya, a fő- és alfejezetek tagolásának logikája)	
A fejezetek / szerkezeti egységek arányai ideálisak, a fő- és alfejezetek tagolása világos és logikailag kifogástalan.	6
A fejezetek / szerkezeti egységek arányai elfogadhatók, de helyenként megkérdőjelezhetők. A fő- és alfejezetek tagolása nem mindenhol világos, illetve helyenként logikailag kifogásolható	4
A fejezetek / szerkezeti egységek arányai jellemzően megkérdőjelezhetők. A fő- és alfejezetek tagolása általában nem világos, illetve gyakran logikailag kifogásolható	2
A fejezetek / szerkezeti egységek teljességgel aránytalanok. A fő- és alfejezetek tagolása nem világos, illetve teljességgel logikátlan	0
VI. STÍLUS (A fogalmazás szabatossága és gördülékenysége)	
A fogalmazás tökéletesen szabatos és gördülékeny, a stílus teljes mértékben megfelelő	6
A fogalmazás helyenként nem szabatos, esetenként nem gördülékeny. A stílus helyenként kissé köznyelvi.	4
A fogalmazás gyakran nem szabatos, számos esetben nem gördülékeny. A stílus sok helyen inkább köznyelvi.	2
A fogalmazás pongyola, és egyáltalán nem gördülékeny. A stílus teljességgel köznyelvi.	0
VII. HIVATKOZÁSOK, BIBLIOGRÁFIA, MELLÉKLETEK (A tartalmi idézetek korrektsége; az APA szabványnak való megfelelése, formai következetesség a hivatkozásokban és az irodalomjegyzékben; a mellékletek és a dolgozat témájának kapcsolata; a mellékletek kezelhetősége)	
Az idézetek tartalmilag tökéletesen korrektek. A hivatkozások és az irodalomjegyzék tökéletesen következetesek (az APA szabvány szerint) és formailag kifogástalanok. A mellékletek könnyen kezelhetők és szervesen kapcsolódnak a dolgozat témájához.	6
Az idézetek tartalmilag helyenként nem korrektek. A hivatkozások és az irodalomjegyzék helyenként nem következetesek (APA szabvány szerint), illetve formailag kifogásolhatók. A mellékletek kissé nehezen kezelhetők, illetve nem mindig kapcsolódnak szervesen a dolgozat témájához.	4
Az idézetek tartalmilag gyakran nem korrektek. A hivatkozások és az irodalomjegyzék jellemzően nem következetesek, (APA szabvány szerint), illetve formailag számos ponton kifogásolhatók. A mellékletek nehezen kezelhetők, illetve gyakran nem kapcsolódnak szervesen a dolgozat témájához.	2
Az idézetek jellemzően tartalmilag nem korrektek. A hivatkozások és az irodalomjegyzék egyáltalán nem következetesek, illetve formailag elfogadhatatlanok. A mellékletek nem kezelhetők, illetve nem kapcsolódnak a dolgozat témájához.	0
TARTALMI SZEMPONTOK	
VIII. SZAKIRODALOM (a feldolgozott szakirodalom a téma szempontjából releváns, kurrens és megfelelő mennyiségű)	
A feldolgozott szakirodalom a téma szempontjából teljes mértékben releváns, kurrens és megfelelő mennyiségű	6
A feldolgozott szakirodalom a téma szempontjából többnyire releváns, kurrens és megfelelő mennyiségű	4
A dolgozat a téma szempontjából alig tartalmaz releváns és kurrens szakirodalmat és az sem megfelelő mennyiségű	2
A feldolgozott szakirodalom a téma szempontjából egyáltalán nem releváns, nem tartalmaz kurrens irodalmat és nem megfelelő mennyiségű	0
IX. TERMINOLÓGIA (szakterminusok használata és a tudományos kritériumoknak való megfelelése)	
A terminológia a tudományterület konvencióinak teljesen megfelel.	6
A terminológia nagy részben megfelel a tudományterület konvencióinak	4
A használt terminológia nagy részben nem felel meg a tudományterület konvencióinak	2
A használt terminológia egyáltalán nem felel meg a tudományterület konvencióinak	0
X. HIPOTÉZISEK: (A kérdésfeltevés/hipotézis kidolgozottsága, megfogalmazása, az elméleti résszel való összefüggése)	

A kérdésfeltevés tökéletesen kidolgozott, az elméletből egyértelműen következő, pontosan és világosan megfogalmazott	6
A kérdésfeltevés kidolgozottsága helyenként megkérdőjelezhető, az elméletből egyértelműen nem következő, pontatlan, kevésbé világosan megfogalmazott	4
A kérdésfeltevés nem kidolgozott, az elméletből csak részben következő, pontatlan és nem világosan megfogalmazott	2
A kérdésfeltevés egyáltalán nem kidolgozott, az elméletből alig következő, jelentős pontatlanság jellemzi és nem világosan megfogalmazott	0
XI. MEGVITATÁS (a szakirodalmat megfelelő részletességben és mélységben elemezi és tekint át; a gondolatmenet logikus)	
A szakirodalmat megfelelő részletességben és mélységben elemezi és tekint át; a gondolatmenet logikus	12
Az elméletek ismerete helyenként megkérdőjelezhető, a szakirodalom kiválasztása részben megfelelő, az elméletek kapcsolódásának logikája néhol kifogásolható, a kutatás szempontjából lényeges jelenségek, fogalmak nem mindig kellőképpen hangsúlyosak.	8
Az elméletek ismerete sok helyen megkérdőjelezhető, a szakirodalom kiválasztása túlnyomó részben nem megfelelő, az elméletek kapcsolódásának logikája kifogásolható, a kutatás szempontjából lényeges jelenségek, fogalmak nincsenek kellőképpen hangsúlyozva	4
Az elméletek ismerete erősen megkérdőjelezhető, a szakirodalom kiválasztása egyáltalán nem adekvát, az elméletek összekapcsolása hiányzik, a kutatás szempontjából lényeges jelenségek, fogalmak erősen hiányosak.	0
XII. KÖVETKEZTETÉS (A következtetések, összefüggések, visszacsatolás az elméleti bevezetőre, alternatív magyarázatok- amennyiben szükséges)	
A következtetések helyesek, történik visszacsatolás a kérdésfeltevésre, a szerző helyesen látja az összefüggéseket és amennyiben szükséges alternatív magyarázatokkal szolgál	6
A következtetések többnyire helyesek, csak részben történik visszacsatolás a kérdésfeltevésre, a szerző néhol pontatlanul látja az összefüggéseket.	4
A következtetések csak részben helyesek, csak részben történik visszacsatolás a kérdésfeltevésre, a szerző sok esetben pontatlanul látja az összefüggéseket.	2
A következtetések egyáltalán nem helyesek, alig történik visszacsatolás a kérdésfeltevésre, a szerző nem látja az összefüggéseket.	0
XIII. ÖSSZEBENYOMÁS: (dolgozat egésze kitűnő összképet mutat; teljesen koherens, informatív, élvezetes olvasmány. A szerző meggyőzően demonstrálja ismereteit (és mutatja be saját gondolatmenetét, illetve következtetéseit)	
A dolgozat egésze kitűnő összképet mutat; teljesen koherens, informatív, élvezetes olvasmány. A szerző meggyőzően demonstrálja ismereteit (és mutatja be saját véleményét, illetve következtetéseit).	6
A dolgozat egésze megfelelő összképet mutat; döntően koherens, általában informatív olvasmány. A szerző helyenként nem elég meggyőzően demonstrálja ismereteit (és mutatja be saját véleményét, illetve következtetéseit).	4
A dolgozat egésze problémás összképet mutat; gyakorta inkoherens, csak részben informatív olvasmány. A szerző sok helyen nem elég meggyőzően demonstrálja ismereteit (és mutatja be saját véleményét, illetve következtetéseit).	2
A dolgozat egésze erősen problémás összképet mutat; szinte teljesen inkoherens, gyakorlatilag nem informatív olvasmány. A szerző egyáltalán nem meggyőzően demonstrálja ismereteit (és mutatja be saját véleményét, illetve következtetéseit).	0
ÖSSZESEN	60/

Érdemjegy:

(0–30 pont: 1; 31–37 pont: 2; 38–45 pont: 3; 46–53 pont: 4; 54–60 pont: 5.)

Az értékelés szöveges indoklása annak pontjai szerint:

(A szöveges indoklás nélkül sem az értékelést lehetővé tevő feltételek megállapítása, sem a pontozásos értékelés nem érvényes.)

(A témavezető/bíráló aláírása)

Dátum: Pécs, 20

